

Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen 2025

KHALL 22.09.2025 § 321
2611/02.05.01.01/2025

Valmistelija

Ari Virolainen

Valtiovarainministeriö on ilmoittanut kunnille 11.8.2025 päivätyllä sähköpostikirjeellään (VN/24539/2025) kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakemisesta vuonna 2025. Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen on käytettävissä enintään 10 miljoonaa euroa. Hakemukset tulee toimittaa 23.9.2025 mennessä.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 27 §:n 2 momentin mukaan valtionapuviranomainen voi asettaa korotuksen myöntämiselle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Valtionosuuden korotus voidaan seuraavina vuosina jättää myöntämättä tai se voidaan myöntää alennettuna, jos esitettyjä toimenpiteitä tai asetettuja ehtoja ei ole noudatettu.

Mainitun lainkohdan perusteella ministeriö asettaa valtionosuuden korotuksen käytölle seuraavat ehdot hyväksytyn talouden tasapainotussuunnitelman lisäksi:

1. Korotus ei saa aiheuttaa vastaavan suuruista kunnan omassa päättäväisyydessä olevien menojen lisäystä. Tämä koskee sekä käyttötalous- että investointimenoja. Korotus on tarkoitettu tukemaan kunnan omia talouden tervehdyttämistoimenpiteitä, joihin kunnan on syytä varautua avustuksesta riippumatta.
2. Korotus on tarkoitettu varautumiseen niihin talouden tervehdyttämistarpeisiin, jotka ovat syntyneet kunnan talouden aikaisemman kehityksen johdosta. Tällaisia tarpeita ovat muun muassa varautuminen lainanhoitokustannuksiin, alijäämien kattamiseen ja tiedossa oleviin tuloperusteiden jo tapahtuneisiin muutoksiin.
3. Kunta toteuttaa kuntalain 118 §:n mukaisen arviointiryhmän ehdotuksen mukaiset toimenpiteet palveluiden edellytyksen turvaamiseksi. Edellä mainittu ehto koskee niitä kuntia, joihin on asetettu mainitun lain 118 §:n mukainen arviointiryhmä.

Hakemuksessa tulee arvioida erityisesti vuoden 2025 tilannetta. Perusteissa tulee esittää myös ne toimenpiteet, joita kunta on tehnyt tai on tekemässä poikkeuksellisten tai tilapäisten talousvaikeuksien korjaamiseksi.

Kaupunginvaltuusto on 30.9.2024 § 37 hyväksynyt talouden tasapainotusohjelman. Kaupungilla on taseessa noin 11 miljoonaa ylijäämää. Kuluvan vuoden talous on toteutumassa hieman oletettua paremmin, mutta suunnitelmavuodet tulevat olemaan merkittävästikin alijäämäisiä.

Ohjeen mukaan korotus on tarkoitettu varautumiseen niihin talouden tervehdyttämistarpeisiin, jotka ovat syntyneet kunnan talouden aikaisemman kehityksen johdosta.

Kankaanpään osalta näitä ovat muun muassa varautuminen lainanhoito-
kustannuksiin, ja tiedossa oleviin tuloperusteiden jo tapahtuneisiin
muutoksiin. Kankaanpään kaupunki haki vuonna 2024 harkinnanvaraista
valtionosuutta perustellen hakemusta mm. tuloperusteiden muutoksella,
mutta sitä ei myönnetty. Kankaanpään kaupungin taseessa on noin 11
miljoonaa euroa kumulatiivista ylijäämä ja viimeiset viisi tilikautta ovat
olleet ylijäämäisiä. Vaikka kaupungin talous kääntyy kuluvalla
suunnitelmakaudella alijäämäiseksi ja kaupungilla on hyväksytty talouden
tasapainotusohjelma, niin tällä hetkellä ei kaupungilla ole sellaisia erityisiä
perusteita, jolla harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen saaminen
olisi todennäköistä.

Yritysvaikutukset	Päätöksellä ei suoria yritysvaikutuksia, muuta kaupungin tasapainoisella taloudella merkitys alueen elinvoimaan ja siten myös yrityksiin.
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää
Päätösehdotus	Kankaanpään kaupunki päättää olla hakematta harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Lisätietoja antaa	kaupunginjohtaja Mika Hatanpää 044 577 2210 talousjohtaja Ari Virolainen 044 577 2241
